

Saku Vallavalitsus
saku@sakuvald.ee
Juubelitammede tee 15
Saku alevik, Saku vald, 75501,
Harju maakond

Teie 29.02.2024

Meie 12.03.2024 nr 7.1-2/24/3509-2

**Riigitee 15 Tallinn-Rapla-Türi tee kaitsevööndis
jalgratta- ja jalgte projekteerimistingimuste
eelnõu kooskõlastamine märkustega**

Olete esitanud Transpordiametile arvamuse avaldamiseks Harju maakonnas Saku vallas Tõdva külas riigitee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi tee km 13,95-15,41 kaitsevööndiga kattuvale maa-alale ning osaliselt riigitee alusele maale kavandatava Lokuti-Tõdva vahelise valgustatud jalgratta- ja jalgte (edaspidi *JJT*) projekteerimistingimuste eelnõu (menetlus nr 412166).
Soovite teada, kummale poole riigiteed ning kui kaugele riigiteest *JJT* trass kavandada.

Vastavalt projekteerimistingimustele ulatub projektala muuhulgas riigitee alusele maaüksusele 15 Tallinn-Rapla-Türi tee (katastritunnus 71816:001:0001).

Lähtudes eeltoodust ning võttes aluseks ehitusseadustiku (edaspidi EhS) ning kliimaministri 17.11.2023 [määruse nr 71](#) „Tee projekteerimise normid“ (edaspidi normid), esitame § 99 lg 3 alusel **nõuded *JJT* projekti koostamiseks** ning § 70 lg 3 alusel **kooskõlastame** projekteerimistingimuste eelnõu tingimusel, et eelnõud täiendatakse alltoodud nõuetega **haldusaktile**.

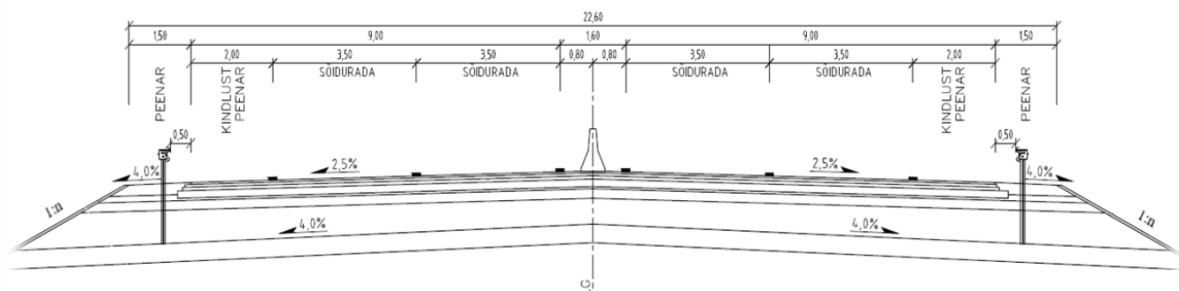
1. Koostada tee ehitusprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“
2. *JJT* projekterida võimalikult pikas ulatuses asustusega ühele poole riigiteed ning vältida põhjendamatuid ristumisi riigiteega. *JJT* trassi asukoha sobivuse hindamiseks palume saata eskiislahendus arvamuse andmiseks maantee@transpordiamet.ee.
3. Projekti koostaval ettevõtjal või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
4. Juhinduda kehtivatest normdokumentidest ja Transpordiameti [juhenditest](#).
5. *JJT* ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekterida üldjuhul väljapoole riigitee alust maad. Saame anda riigitee aluse maa kasutusse vaid nendes teelõikudes, kus see pole vajalik riigitee toimivuse tagamiseks (nt teekatte laiendamiseks maantee klassile vastavale ristlõikele).
6. *JJT* projekteerimisel riigitee alusele maale tuleb projekti koosseisus esitada isikliku kasutusõiguse (IKÕ) plaanid (või krundijaotuskavad riigitee aluse maa võõrandamiseks).

- Plaanidel tuua eraldi välja kasutusõiguse seadmine JJT ja/või tehnovõrgu rajamiseks/hooldamiseks (side- ja elektripaigaldised vms) ning esitada projekti koosseisus eraldi kaustades. JJT IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhist](#) ameti kodulehel. Tehnovõrkude IKÕ plaanide koostamiseks vt [juhendi](#) lisa 6.
7. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada järgnevaga.
    - 7.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“.
    - 7.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Veeviimarid mõõdistada vähemalt ulatuses, mis on vajalik toimiva sademevee ärajuhtimise lahendamiseks kuni eelvooluni.
    - 7.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
    - 7.4. Mõõdistada riigitee olemasolevad veeviimarid (kraavid, truubid jne) ning hinnata truupide seisukorda. Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
    - 7.5. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
  8. Kui JJT projekteeritakse erandkorras riigitee muldele (või nähakse ette riigitee laiendamine), tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt Majandus- ja taristuministri 24.04.2015 [määrusele nr 32](#) „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Puurimine teostada südamikpuurimisega, puuri läbimõõt vähemalt 112 mm. Kõik vajalikud puuraugud riigitee muldes puurida vähemalt 50 m (võid valida ka 25-100 m) tagant läbi kõigi tee konstruktsioonide ning vähemalt 0,5 m mulde alustesse pinnastesse (looduslikku mulla kihti ja turvast arvestamata so kokku muld + 0,5 m). Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspierkondadega kanda seletuskirja ja JJT pikiprofiilile.
  9. Arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.

Transpordiameti tellimisel on koostatud „Tugimaantee nr 15 Tallinn-Rapla-Türi km 4,553-47,619 Tallinn-Rapla lõik eskiisprojekt“ (Skepast ja Puhkim OÜ, töö nr 2019-0059) (vt Lisad-Saku I, Saku II), koostamisel on „Riigitee 15 Tallinn-Rapla-Türi tee km 14,0-14,2 asuvate Lokuti bussipeatuste jalgteehenduse ehitusprojekt“.

Informeerime, et eskiisprojekt määrab JJT asukoha riigitee läänepoolsele küljele. Kui on põhjendatud vajadus (näiteks olenevalt kummal pool sõiduteed on rohkem soovijaid JJT kasutamiseks nüüd ja tulevikus vms) kavandada JJT riigitee idapoolsele küljele, on see variant põhimõtteliselt võimalik. Poolsuse valiku üheks kriteeriumiks on ka põhimõte, et JJT ei vahetaks korduvalt tee poolt (vältida riigitee korduvat ületamist).
  10. Tiitellehel esitada JJT projekteeritud lõigu sidumine riigitee kilometraažiga (tee nr, nimetus, asukoha km).
  11. Seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevööndit vastavalt EhS § 71 lg 2 ning kasutada [riikliku teeregistri](#) kohaseid teede numbreid ja nimetusi.
  12. JJT ühendada olemasolevate teede, bussipeatuste ning tõmbekeskustega nii, et moodustuks terviklik teedevõrk.

JJT eraldada riigiteest ohutusribaga, mille minimaalse laiuse valikul tuleb lähtuda [kergliiklustaristu kavandamise juhendi](#) tabelist 4. Ohutusriba laius peab vastama eskiislahenduses kavandatule, st arvestada tuleb eskiisprojekti järgse riigitee perspektiivse laiusega/sõidutee serva perspektiivse asukohaga (2+2 ristlõike kogulaius 22,6m) ning kiiruspiiranguga 110 km/h. Eesmärk on tulevikus riigitee (eskiis)lahenduse elluviimisel JJT-d mitte ümber ehitada.

Väljavõte eskiisi seletuskirjast.

13. JTT projekteerimine riigitee muldesse on erandlik lahendus, mis on Transpordiameti igakordne kaalutlusotsus ja vajab eelnevat analüüsi ja kokkulepet (EhS § 99 lg 3 alusel). Madalama projekteerimistaseme kasutamine või JTT projekteerimine sõidutee muldesse lühikestel lõikudel (äärekivi/pörkepiirdega lahend) on põhjendatav füüsilise takistusega (olemasolev hoonestus).
14. Projekteerida ohutud JTT teeületuskohad.
15. Riigiteega ristumisel tagada normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk. Kavandada nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vms) likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
16. Uusi normide p 5.2.1. põhimõtetele vastavaid ristumiskohti võib kavandada üksnes põhjendatult ja kokkuleppel Transpordiametiga. Olevad ja uued ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Uute ristumiskohtade loetelu koos põhjendustega lisada seletuskirjale.
17. Projekteerida JTT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine. Lisada materjalidele esitatavad minimaalsed nõuded.
18. Koostada JTT tüüpristlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, eraldusriba, veeviimarid, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused sõidutee teljest.
19. Projekteerida JTT liikluskorraldus, mis peab koos riigitee liikluskorraldusega moodustama terviklahenduse. Joonisel näidata teel olemasolevad, töö käigus likvideeritavad ja projekteeritud uued liikluskorraldusvahendid. Liikluskorraldusvahendite projekteerimisel lähtuda „Riigiteede liikluskorralduse juhendist“.
20. Projekteerida sademevee ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vee piki- ja põiksuunalise äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid. Selgitada välja ja arvestada tööde maa-alal võimalike kevadiste ja sügiseste üleujutustega.
21. JTT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. Projekteeritavatest JTT valgustitest ei tohi külgnevale sõiduteele langeda heledust rohkem kui $L_m=0,04 \text{ cd/m}^2$ 50-70 km/h alas ja $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$ 90 km/h alas. Kui sõiduteele lubatavaid maksimaalseid heleduse väärtusi ei ole võimalik tagada, siis tuleb lahendada JTT ja sõidutee valgustamine teevalgustusega või kombineeritult.
22. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JTT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JTT valgustitest heledust üle $0,03$ või $0,04 \text{ cd/m}^2$ kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
23. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
24. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel normide lisa 1 tabelist 10 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed

- (liiklusmärgid, piirded, ohutuse standardile EVS_EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
25. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
  26. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus). Spetsiaalse optikaga valgustusega ülekäigurajale eelnevale ja järgnevale sõidutee alale tuleb asulas 50 km/h alas projekteerida sõidutee valgustus ca 50 m ulatuses ja 90 km/h alas ca 80-90 m ulatuses.
  27. Esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
    - 27.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JJT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
    - 27.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
  28. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
  29. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale normide peatükist 12 „Tehnovõrk“, Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
  30. Näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, veeviimarid jms) taastamine ja korrastamine.
  31. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.
  32. Erandjuhtudel, kus on vajadus JJT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, võib olla vajalik tellida projektile ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Palume arvestada, et KOV tellimisel ehitatud JJT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele, sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JJT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve kulud kannab KOV.

Transpordiamet ei tee põhiprojektide ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu soovitame tellida ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“. Ekspertiis tellida Transpordiametilt heakskiidu saanud lahendusele enne projekti kooskõlastamist/ projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks maantee@transpordiamet.ee .

Oleme valmis vajadusel osalema projektikoosolekul tehniliste lahenduste arutelul.

Ülaltoodud nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad kaks aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Lind
juhataja

Lisa: eskiis Saku I, Saku II

Merike Joonsaar
58627078, Merike.Joonsaar@transpordiamet.ee